

ĐỀ CHÍNH THỨC
(Đề có 01 trang)

Câu 1: (4,0 điểm)

Đọc phần trích sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

(1) Chim én là biểu tượng của mùa xuân, mỗi con én được ví như một vị sứ giả gọi mùa xuân về cho loài người. Tuy nhiên, “một cánh én nhỏ chẳng làm nên mùa xuân”. Đối với những công việc to lớn, một cá thể lẻ loi sẽ không có đủ khả năng để làm tròn nhiệm vụ. Đó là lúc cần đến sức mạnh của tập thể. Tập thể có sức mạnh rất vĩ đại, sức mạnh được tập hợp từ sức mạnh của mỗi cá nhân trong tập thể. Yếu tố cá nhân đóng vai trò rất quan trọng trong việc xây dựng nên một tập thể hùng mạnh.

(2) Con người chúng ta đôi khi lại không nhận thức được sức mạnh từ tập thể. Vì thế, khi ở trong một tập thể đáng lẽ mỗi cá nhân cần cố gắng hết sức thì chúng ta lại ghen tị lẫn nhau, khi cần hợp tác thì chúng ta lại mang cái tôi cá nhân ra để khước từ sự hợp tác. Tập thể tồn tại và hoạt động tốt là do mỗi cá nhân đều cố gắng hết sức để làm việc, chỉ cần một người trong tập thể không chuyên tâm thì tập thể sẽ mất đi sức mạnh.

(Trích Đến cỏ dại còn đang hoang mà sống, Phạm Sỹ Thanh)

- Phân tích trên đề cập đến vấn đề gì? (1,0 điểm)
- Trong đoạn (2), tác giả đã phê phán những biểu hiện nào của con người khi ở trong một tập thể? (1,0 điểm)
- Chỉ ra một thành phần khởi ngữ được sử dụng trong đoạn (1) và một phép liên kết được sử dụng trong đoạn (2) của phần trích trên. (1,0 điểm)
- Từ việc bản thân tham gia các hoạt động nhóm ở lớp học, em rút ra được những bài học gì khi làm việc tập thể? (Trả lời trong khoảng 4-6 dòng) (1,0 điểm)

Câu 2: (6,0 điểm)

Phân tích tình cảm của nhà thơ Viễn Phương đối với Bác qua hai khổ thơ sau:

“Bác nằm trong giấc ngủ bình yên
Giữa một vầng trăng sáng dịu hiền
Vẫn biết trời xanh là mãi mãi
Mà sao nghe nhói ở trong tim!

Mai về miền Nam thương trào nước mắt
Muốn làm con chim hót quanh lăng Bác
Muốn làm đóa hoa tỏa hương đâu đây
Muốn làm cây tre trung hiếu chốn này.”

(Trích Viếng lăng Bác, Viễn Phương)

HƯỚNG DẪN CHẤM

A. HƯỚNG DẪN CHUNG

- Đề bài gồm 2 phần: Kiểm tra năng lực đọc - hiểu (câu 1); kiểm tra năng lực tạo lập văn bản (câu 2)

- Giám khảo cần nắm vững yêu cầu của Hướng dẫn chấm để đánh giá tổng quát năng lực của học sinh trên tinh thần đổi mới.

B. HƯỚNG DẪN CỤ THỂ

Câu 1: (4,0 điểm)

a. Vấn đề được đề cập đến trong phần trích: (1,0 điểm)

- *Mối quan hệ giữa cá nhân và tập thể.*

HS có thể có diễn đạt hoặc suy nghĩ khác. Người chấm cần đọc kỹ nội dung trình bày, cân nhắc để quyết định số điểm phù hợp.

b. Những biểu hiện tác giả đã phê phán: (1,0 điểm)

- *Cá nhân ghen tị lẫn nhau.*

- *Mang cái tôi cá nhân ra để khước từ sự hợp tác.*

Mỗi ý 0,5 điểm

c. Thành phần khởi ngữ được sử dụng trong đoạn (1) và một phép liên kết được sử dụng trong đoạn (2) của phần trích: (1,0 điểm)

Khởi ngữ: *(Đối với) những công việc to lớn (0,5 điểm)*

Phép liên kết: phép lặp (*cá nhân, tập thể*); phép trái nghĩa (*cá nhân- tập thể*); phép thế (*thế - Con người chúng ta đôi khi lại không nhận thức được sức mạnh từ tập thể*)... (0,5 điểm)

d. Những bài học được rút ra khi làm việc tập thể: (1,0 điểm)

- *Phải đoàn kết để phát huy sức mạnh của tập thể.*

- *Phải biết tôn trọng lẫn nhau...*

HS có thể có diễn đạt hoặc suy nghĩ khác. Người chấm cần đọc kỹ nội dung trình bày, cân nhắc để quyết định số điểm phù hợp.

Câu 2: (6,0 điểm)

a. Yêu cầu về kỹ năng

- Nắm vững phương pháp làm bài nghị luận văn học.

- Bố cục và hệ thống ý sáng rõ.

- Biết vận dụng nhiều thao tác nghị luận, nắm vững thao tác phân tích, chứng minh để làm sáng rõ vấn đề.

- Văn trôi chảy, lập luận chặt chẽ, dẫn chứng thuyết phục. Không mắc lỗi diễn đạt; không sai lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp; trình bày rõ ràng.

b. Yêu cầu về nội dung

HS thể hiện sự hiểu biết về vấn đề và làm rõ các ý cơ bản như sau:

- Giới thiệu vấn đề nghị luận.
- Phân tích tình cảm của nhà thơ Viễn Phương đối với Bác trong 2 khổ thơ.
- Nội dung
 - + Tự hào, khâm phục, kính trọng: Bác là một người giàu đức hi sinh. Cả cuộc đời canh cánh một nỗi lo cho dân cho nước, không bao giờ có được một “*giấc ngủ bình yên*”. Mong Bác có được một giấc ngủ bình yên không chỉ thể hiện tình cảm của người con miền Nam đối với Bác mà còn là lời ngợi ca đức hi sinh của Người.
 - + Hình ảnh Bác xuất hiện trong ánh sáng bằng bạc của “*vàng trắng*” gợi tình yêu thiên nhiên tha thiết của Bác. Trăng luôn là người bạn tri kỉ của Bác.
 - + Bác thật vĩ đại, trường tồn như “*trời xanh*” dù hiên.
 - + Đau đớn vì sự ra đi của Bác là một mất mát lớn, không gì bù đắp được dấu thời gian có trôi qua.
 - + Lưu luyến không muốn rời xa khi chia tay Bác quay về miền Nam. Muốn hóa thân thành con chim, đoá hoa, cây tre trung hiếu để làm đẹp, giữ yên nơi Bác nghỉ, sống xứng đáng với sự hi sinh của Bác.
- Nghệ thuật: Giọng điệu lắng lại, từ ngữ chọn lọc gợi cảm xúc, hình ảnh ẩn dụ sáng tạo, điệp ngữ...
- Liên hệ: Kính yêu Bác và làm theo lời Bác dạy.

c. Biểu điểm

Điểm 5,0 - 6,0: Giỏi

- Đáp ứng tốt các yêu cầu trên. Hiểu và phân tích sâu sắc vấn đề theo đặc trưng thể loại, có cảm nhận mới mẻ, sáng tạo.
- Bố cục rõ ràng, lập luận chặt chẽ, diễn đạt lưu loát, lỗi chính tả ngữ pháp không đáng kể.

Điểm 3,5- 4,5: Khá

- Đáp ứng khá các yêu cầu trên; bố cục rõ ràng; lập luận khá chặt chẽ.
- Còn mắc một số lỗi về dùng từ, chính tả, ngữ pháp.

Điểm 3,0: Trung bình

- Đáp ứng cơ bản các yêu cầu trên.
- Hiểu vấn đề nhưng phân tích chưa sâu, chưa kĩ, diễn đạt tạm được; còn sai sót về dùng từ, chính tả, ngữ pháp.

Điểm 1,5 - 2,5: Yếu, kém

- Chưa đáp ứng được yêu cầu của đề; bài viết sơ sài; còn mắc khá nhiều lỗi về dùng từ, chính tả, ngữ pháp.
- Diễn đạt quá yếu; chỉ viết hoàn chỉnh phần mở bài: 0,5 đ
- Lạc đề: 0,5 đ
- Chỉ viết được vài dòng: 0,25 đ
- Điểm 00: để giấy trắng.

- HẾT -